

OSONA

A Osona, l'avenç del VAB d'un 2,8 % el 2023, sumat al dels anys 2021/22 (una mitjana del 7,2 %) ha permès superar els estralls de la pandèmia, de forma que el cicle pandèmic 2019-23 s'ha saldat amb un VAB un 7,1 % superior al del 2019. Els resultats del 2023 reflectiren el dels serveis (fort avenç del 4,5 %), el principal sector de la comarca (55,5 % del VAB), mentre la construcció creixia d'un 2,4 % i la indústria avançava prou (un 2,7 %, en un sector que aporta el 35,7 % del VAB agregat), alhora que el primari retrocedia d'un -27,6. La millora del 2023 es va traduir en un fort increment de l'afiliació (3,9 %), reflectint les positives dinàmiques de Tona (10,1 %), Manlleu (3,1 %), Vic (2,1 %) i Torelló (1,7 %). Amb això, els 74,6 mil afiliats a la comarca el 2023 superen ja en un 8,5 % als registrats el 2019.

La millora del terciari el 2023 reflecteix l'ascens dels serveis privats (5,3 %), mentre que els col·lectius varen avançar més modestament (2,0 %). La dinàmica dels primers expressà el bon comportament dels personals (hostaleria, comerç, transports, immobiliàries i artístiques), unes branques que aporten vora el 52 % del VAB terciari i que conjuntament creixeren d'un 4,8 %, a les que se sumà l'augment superior de la resta de serveis privats (6,3 %). Tot plegat, el VAB terciari el 2023 es va situar ja un 14,9 % per sobre del generat el 2019. Aquesta dinàmica productiva es va traduir en un increment del 4,9 % dels afiliats, reflectint l'ascens del 4,0 % en els privats personals i del 6,6 % a la resta

dels privats,¹¹³ mentre que els col·lectius presentaren també forts augments (5,2 %). En conjunt, els afiliats al terciari a l'Osona assoliren els 45,2 mil, un 12,5 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, als registres de l'energia, aigua, gas i reciclatge (0,8 %) cal sumar-hi els de les manufactures, que van avançar prou intensament (del 2,7 %). El seu augment reflectí l'increment de la metal·lúrgia i productes metàl·lics (un 8,0 %) i, en particular, l'efecte del modest increment del 0,7 % de les indústries alimentàries (vora el 54 % del VAB del sector). Aquesta dinàmica es va traduir en un fort ascens de l'afiliació al sector (un 2,5 %), cosa que va situar els 23 mil afiliats un 3,5 % per sobre els registrats el 2019.

A la construcció, l'augment del VAB el 2023 (2,4 %) s'explica per la millora de les branques d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (4,4 %) i la d'edificació i promoció immobiliària (0,1 %), mentre restava creixement la caiguda de la d'obra civil (-1,7 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 407 habitatges iniciats van ja gairebé doblar els 208 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució (increment del 4,4 %).¹¹⁴ Finalment, en el primari, l'agricultura va davallar d'un -47,0 % i el VAB ramader d'un -26,7 %.

113: A Osona, l'afiliació als serveis privats el 2023 es va incrementar amb força a activitats professionals, científiques i administratives (7,7 %), a l'hostaleria (4,7 %) i al comerç a l'engròs i al detall (4,5 %), mentre va caure a activitats artístiques, recreatives i altres serveis (-1,0 %).

114: El 2023, l'afiliació a Osona va créixer fortament a instal·lació, demolició i altres especialitzacions (7,2 %), es va establir a l'edificació i promoció immobiliària (0,2 %) i va caure fortament a l'obra civil (-31,9 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'OSONA. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	3,0	-27,6	-0,8	-0,8	-40,6	-11,5
Indústria	35,7	2,7	1,0	2,5	3,8	3,5
Construcció	5,8	2,4	0,1	4,4	-9,2	6,7
Serveis (privats i col·lectius)	55,5	4,5	2,5	4,9	14,9	12,5
Total	100	2,8	2,8	3,9	7,1	8,5
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	4,4	-47,0	-2,1	---	-57,6	---
Cereals	1,7	-60,2	-1,0	---	-69,7	---
Plantes farratgeres	1,7	-37,1	-0,6	---	-53,3	---
Plantes industrials	0,8	-43,6	-0,4	---	13,2	---
Ramaderia	93,9	-26,7	-25,1	---	-40,1	---
Porquí	64,1	-30,7	-19,7	---	-44,3	---
Boví	19,6	-24,9	-4,9	---	-40,1	---
Forestal i aqüícola	1,7	-24,7	-0,4	---	-20,4	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-27,6	-27,6	-0,8	-40,6	-11,5
Indústries manufactureres	96,7	2,7	2,7	2,8	6,5	3,9
Alimentació, begudes i tabac	52,0	0,7	0,4	3,0	5,3	5,9
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	11,8	8,0	0,9	5,3	-10,2	5,5
Maquinària i equips	7,7	8,4	0,6	6,5	45,5	5,9
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	4,0	-10,3	-0,4	-5,8	4,3	-11,9
Productes informàtics i electrònics	3,5	5,9	0,2	1,4	10,1	11,2
Energia, aigua i gas	3,3	0,8	0,0	-10,0	-40,1	-14,1
2. Total indústria i energia	100	2,7	2,7	2,5	3,8	3,5
Edificació i promoció immobiliària	42,3	0,1	0,1	0,2	-4,0	1,7
Instal·lació, acabats i altres	54,8	4,4	2,4	7,2	-10,8	10,3
Obra civil	2,9	-1,7	0,0	-31,9	-33,7	-48,1
3. Total construcció	100	2,4	2,4	4,4	-9,2	6,7
Comerç	23,1	7,5	1,7	4,5	31,7	10,6
Profes. cient. admin.	15,8	5,7	0,9	7,7	31,4	31,5
Immobiliàries	12,6	-1,3	-0,2	2,9	9,8	13,5
Hostaleria	6,5	4,4	0,3	4,7	-14,8	-4,6
Finances i assegurances	6,0	6,6	0,4	1,5	14,8	9,9
Total serveis privats	77,0	5,3	4,1	4,7	18,4	13,7
<i>Pro-memòria</i>						
Serveis personals	51,7	4,8	2,5	4,0	14,3	6,2
Resta privats	25,3	6,3	1,6	6,6	27,6	38,6
Administració pública	5,1	4,8	0,2	-0,4	6,1	-1,5
Educació	11,8	-0,2	0,0	6,7	13,5	15,1
Sanitat i serveis socials	6,1	3,9	0,2	6,5	-8,5	8,9
Total serveis col·lectius	23,0	2,0	0,5	5,2	4,1	9,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,5	4,5	4,9	14,9	12,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.